

Тема 15. Застосування диференціального числення до побудови графіка функції

Приклади розв'язування задач

Приклад 1. Знайти $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin 7x}{2x}$.

Розв'язання

Виконавши граничний перехід, дістанемо невизначеність вигляду $\left[\frac{0}{0} \right]$.

Застосуємо правило Лопіталія:

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin 7x}{2x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(\sin 7x)'}{(2x)'} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{7 \cos x}{2} = \frac{7}{2}.$$

Приклад 2. Знайти $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2 + 3x + 1}{2x^3 + 7x + 5}$.

Розв'язання

Виконання граничного переходу приводить до невизначеності виду $\left[\frac{\infty}{\infty} \right]$.

Застосуємо правило Лопіталія:

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2 + 3x + 1}{2x^3 + 7x + 5} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{(x^2 + 3x + 1)'}{(2x^3 + 7x + 5)'} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x + 3}{6x^2 + 7} =$$

(виконання граничного переходу знову приводить до невизначеності виду $\left[\frac{\infty}{\infty} \right]$, а тому застосуємо правило Лопіталія повторно):

$$= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{(2x + 3)'}{(6x^2 + 7)'} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2}{12x} = \frac{1}{6} \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1}{x} = \frac{1}{6} \cdot 0 = 0.$$

Приклад 3. Знайти $\lim_{x \rightarrow 0} (x^3 \ln x)$.

Розв'язання

Тут маємо невизначеність вигляду $[0 \cdot \infty]$. Зобразимо добуток функції у вигляді частки, а потім, отримавши невизначеність $\left[\frac{\infty}{\infty} \right]$, застосуємо правило Лопіталія:

$$\lim_{x \rightarrow 0} (x^3 \ln x) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln x}{\frac{1}{x^3}} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(\ln x)'}{\left(\frac{1}{x^3}\right)'} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\frac{1}{x}}{-\frac{3}{x^4}} = -\frac{1}{3} \lim_{x \rightarrow 0} x^3 = 0.$$

Приклад 4. Знайти границю $\lim_{x \rightarrow 0} (\sin x)^x$.

Розв'язання

Це невизначеність виду $[0^0]$. Позначимо функцію, що стоїть під знаком границі, через y , тобто $y = (\sin x)^x$, і прологарифмуємо її:

$$\ln y = x \ln \sin x = \frac{\ln \sin x}{x^{-1}}.$$

Обчислимо границю логарифма даної функції. Тут маємо невизначеність $\left[\frac{\infty}{\infty}\right]$.

Застосуємо правило Лопіталя:

$$\lim_{x \rightarrow 0} \ln y = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln \sin x}{x^{-1}} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\cos x}{\sin x (-x^{-2})} = -\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^2 \cos x}{\sin x} = 0.$$

Звідси $\lim_{x \rightarrow 0} (\sin x)^x = e^0 = 1$.

Приклад 5. Знайти границю $\lim_{x \rightarrow 1} x^{\frac{1}{x-1}}$.

Розв'язання

При $x \rightarrow 1$ маємо невизначеність $[1^\infty]$.

$$y = x^{\frac{1}{x-1}}, \quad \ln y = \frac{\ln x}{x-1}; \quad \lim_{x \rightarrow 1} \ln y = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\ln x}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\frac{1}{x}}{1} = 1.$$

Звідси $\lim_{x \rightarrow 1} y = \lim_{x \rightarrow 1} x^{\frac{1}{x-1}} = e^1 = e$.

Приклад 6. Знайти границю $\lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{1}{\sin x} - \frac{1}{x} \right)$.

Розв'язання

Маємо невизначеність виду $[\infty - \infty]$. Алгебраїчним перетворенням приведемо цю невизначеність до невизначеності $\left[\frac{0}{0}\right]$, а потім двічі застосуємо правило Лопіталя:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{1}{\sin x} - \frac{1}{x} \right) &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x - \sin x}{x \sin x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos x}{\sin x + x \cos x} = \\ &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{\cos x + \cos x - x \sin x} = \frac{0}{2} = 0. \end{aligned}$$

Задачі

1. Використовуючи правило Лопітала, знайти границі функцій:

$$1. \lim_{x \rightarrow a} \frac{\sqrt[3]{x} - \sqrt[3]{a}}{\sqrt{x} - \sqrt{a}}.$$

$$2. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln \cos x}{x}.$$

$$3. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - 1}{\sin x}.$$

$$4. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^{\alpha x} - \cos \alpha x}{e^{\beta x} - \cos \beta x}.$$

$$5. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x - \operatorname{arctg} x}{x^3}.$$

$$6. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^{e^{\sqrt{x}}} - 1}{\sqrt{\sin bx}}.$$

$$7. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x - \sin x}{x - \operatorname{tg} x}.$$

$$8. \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\pi - 2 \operatorname{arctg} x}{\ln \left(1 + \frac{1}{x} \right)}.$$

$$9. \lim_{x \rightarrow a} \frac{x^m - a^m}{x^n - a^n}.$$

$$10. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{a^x - b^x}{c^x - d^x}.$$

$$11. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^{x^2} - 1}{\cos x - 1}.$$

$$12. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - e^{-x}}{\sin x \cos x}.$$

$$13. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{a^x - b^x}{x \sqrt{1 - x^2}}.$$

$$14. \lim_{x \rightarrow a} \frac{\cos x \ln(x - a)}{\ln(e^x - e^a)}.$$

$$15. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - e^{-x} - 2x}{x - \sin x}.$$

$$16. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^{\operatorname{tg} x} - e^x}{\operatorname{tg} x - x}.$$

$$17. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - \frac{x^3}{6} - \frac{x^2}{2} - x - 1}{\cos x + \frac{x^2}{2} - 1}.$$

$$18. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^{x^3} - 1 - x^3}{\sin^6 2x}.$$

$$19. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(1+x)^4 - 4x + 2x^2 - \frac{4}{3}x^3 + x^4}{6 \sin x - 6x + x^3}.$$

$$20. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln \sin 2x}{\ln \sin x}.$$

$$21. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln x}{\ln \sin x}.$$

$$22. \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\ln(1-x) + \operatorname{tg} \frac{\pi x}{2}}{\operatorname{ctg} \pi x}.$$

$$23. \lim_{x \rightarrow +\infty} (x^n e^{-x}).$$

Дослідження функцій на монотонність, екстремум. Найбільше та найменше значення функції на сегменті.

Приклади розв'язування задач

Приклад 1. Дослідити на максимум і мінімум функцію $y = \frac{x^3}{3} - 2x^2 + 3x + 1$.

1. Знаходимо першу похідну $y' = x^2 - 4x + 3$.

2. Знаходимо дійсні корені рівняння $x^2 - 4x + 3 = 0$ ($f'(x) = 0$). Звідки $x_1 = 1$, $x_2 = 3$.

Похідна скрізь неперервна. Значить, інших критичних точок для заданої функції не існує.

3. Досліджуємо критичні значення. Для цього область визначення функції $(-\infty, +\infty)$ здобути критичними точками розбиваємо на три інтервали $(-\infty, 1)$, $(1, 3)$, $(3, +\infty)$.

Виберемо в кожному інтервалі по одній точці і обчислимо значення похідної в цих точках:

$$x = 0 \in (-\infty, 1), \quad y'(0) = 3 > 0;$$

$$x = 2 \in (1, 3), \quad y'(2) = 2^2 - 4 \cdot 2 + 3 = -1 < 0;$$

$$x = 4 \in (3, +\infty), \quad y'(4) = 4^2 - 4 \cdot 4 + 3 = 11 > 0.$$

Знак похідної на кожному з трьох інтервалів збігається зі знаком похідної в обраній точці відповідного інтервалу (табл. 1).

З таблиці видно: при переході (зліва направо) через значення $x = 1$ похідна змінює знак з «+» на «-». Звідси, при $x = 1$ функція має максимум:

$$y_{\max}(1) = \frac{1^3}{3} - 2 \cdot 1^2 + 3 \cdot 1 + 1 = \frac{7}{3}.$$

Табл. 1

x	$(-\infty, 1)$	1	$(1, 3)$	3	$(3, +\infty)$
y'	+	0	-	0	+
y		$y_{\max}(1) = \frac{7}{3}$		$y_{\min}(3) = 1$	

При переході через значення $x = 3$ похідна змінює знак з «-» на «+». Звідси, при $x = 3$ функція має мінімум:

$$Y_{\min}(3) = \frac{3^3}{3} - 2 \cdot 3^2 + 3 \cdot 3 + 1 = 1.$$

На інтервалі:

- 1) $(-\infty, 1)$ — функція зростає;
- 2) $(1, 3)$ — спадає;
- 3) $(3, +\infty)$ — зростає.

Крім того,

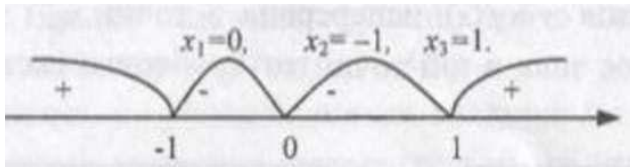
$$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} y = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \left(\frac{x^3}{3} - 2x^2 + 3x + 1 \right) = \pm\infty.$$

Приклад 2. Дослідити функцію $f(x) = 3x^5 - 5x^3 + 1$ на зростання (спадання) та екстремуми.

Розв'язання

$$f(x) = 3x^5 - 5x^3 + 1$$

1. $D(f): (-\infty; +\infty)$;
2. $f'(x) = 15x^4 - 15x^2$
3. $f'(x) = 0, 15x^4 - 15x^2 = 0, x^2(x^2 - 1) = 0$

- 4.
5. $f(x)$ зростає при $x \in (-\infty; -1); (1; \infty)$; $f(x)$ спадає при $x \in (-1; 1)$

$$x_{\max} = -1, y_{\max} = f(-1) = 3 \cdot (-1)^5 - 5(-1)^3 + 1 = -3 + 5 + 1 = 3$$

$$x_{\min} = 1, y_{\min} = f(1) = 3 \cdot 1^5 - 5 \cdot 1^3 + 1 = -1$$

Приклад 3. Знайти найбільше та найменше значення функції $f(x) = x^3 + 3x^2 - 24x + 2$ при $x \in [1; 3]$.

Розв'язання

$$f(x) = x^3 + 3x^2 - 24x + 2, x \in [1; 3]$$

1. $f'(x) = 3x^2 + 6x - 24$
2. $f'(x) = 0, 3x^2 + 6x - 24 = 0, x^2 + 2x - 12 = 0$

$$x_1 = -4, x_2 = 2$$
3. $x_1 = -4 \notin [1; 3]$
4. $f(1) = 2, f(2) = -6, f(3) = 4$
5. $\max_{[1;3]} f(x) = f(3) = 4$ $\min_{[1;3]} f(x) = f(2) = -6$

$$\text{Відповідь, } \max_{[1;3]} f(x) = f(3) = 4 \quad \min_{[1;3]} f(x) = f(2) = -6$$

Задачі

1. Знайти інтервали монотонності таких функцій:

1. $y = x^2(a - x)^2$.
2. $y = x + \frac{a^2}{x}; (a > 0)$.
3. $y = x\sqrt{2 - x^2}$.
4. $y = (x - 2)^5(2x + 1)^4$.

$$5. y = \sqrt[3]{(2x-a)(a-x)^2}; (a > 0). \quad 6. y = \frac{1-x+x^2}{1+x+x^2}.$$

$$7. y = \frac{10}{4x^3 - 9x^2 + 6x}.$$

$$8. y = x - e^x.$$

$$9. y = x^2 e^{-x}.$$

$$10. y = \frac{x}{\ln x}.$$

2. Визначити екстремуми функцій:

$$1. y = 2x^3 - 3x^2.$$

$$2. y = 2x^3 - 6x^2 - 18x + 7.$$

$$3. y = \frac{3x^2 + 4x + 4}{x^2 + x + 1}.$$

$$4. y = \sqrt[3]{x^3 - 3x^2 + 8}.$$

$$5. y = \frac{1}{\ln(x^4 + 4x^3 + 30)}.$$

$$6. y = -x^2 \sqrt{x^2 + 2}.$$

$$7. y = x - \ln(1+x).$$

$$8. y = x - \ln(1+x^2).$$

$$9. y = (x-5)^2 \sqrt[3]{(x+1)^2}. \quad 10. y = (x^2 - 2x) \ln x - \frac{3}{2}x^2 + 4x.$$

3. Знайти найбільше і найменше значення функцій у заданих проміжках:

$$1. y = x^4 - 2x^2 + 5; [-2; 2].$$

$$2. y = x + 2\sqrt{x}; [0; 4].$$

$$3. y = x^5 - 5x^4 + 5x^3 + 1; [-1; 2].$$

$$4. y = x^3 - 3x^2 + 6x - 2; [-1; 1].$$

$$5. y = \sqrt{100 - x^2}; [-6; 8].$$

$$6. y = \frac{1-x+x^2}{1+x-x^2}; [0; 1].$$

$$7. y = \frac{x-1}{x+1}; [0; 4].$$

$$8. y = \frac{a^2}{x} + \frac{b^2}{1-x}; (0 < x < 1); (a > 0; b > 0).$$

$$9. y = \sin 2x - x; \left[-\frac{\pi}{2}; \frac{\pi}{2}\right].$$

$$10. y = 2\operatorname{tg}x - \operatorname{tg}^2x; \left[0; \frac{\pi}{2}\right).$$

Опуклість, вгнутість, точки перегину. Асимптоти графіка.

Приклади розв'язування задач

Приклад 1. Знайти інтервали опуклості та вгнутості графіка функції $y = e^{-x^2}$.

$$\text{Маємо } y' = -2xe^{-x^2}, \quad y'' = 4\left(x^2 - \frac{1}{2}\right)e^{-x^2}.$$

Друга похідна y'' перетворюється в нуль, коли

$$x^2 - \frac{1}{2} = 0, \text{ звідки } x_1 = -\frac{1}{\sqrt{2}}, \quad x_2 = \frac{1}{\sqrt{2}}.$$

При переході через точки x_1 і x_2 друга похідна змінює знак. Таким чином, точки $M_1\left(-\frac{1}{\sqrt{2}}, \frac{1}{\sqrt{e}}\right)$ і $M_2\left(-\frac{1}{\sqrt{2}}, \frac{1}{\sqrt{e}}\right)$ є точками перегину графіка функції.

Результати дослідження заносимо в табл. 2.

Табл. 2

x	$\left(-\infty, -\frac{1}{\sqrt{2}}\right)$	$-\frac{1}{\sqrt{2}}$	$\left(-\frac{1}{\sqrt{2}}, \frac{1}{\sqrt{2}}\right)$	$\frac{1}{\sqrt{2}}$	$\left(\frac{1}{\sqrt{2}}, +\infty\right)$
y''	+	0	-	0	+
y	∪	Перегин	∩	Перегин	∪

Із цієї таблиці бачимо, що графік функції на інтервалах $\left(-\infty, -\frac{1}{\sqrt{2}}\right)$ і $\left(\frac{1}{\sqrt{2}}, +\infty\right)$ вгнутий, а на інтервалі $\left(-\frac{1}{\sqrt{2}}, \frac{1}{\sqrt{2}}\right)$ — опуклий.

Приклад 2. Визначити асимптоти кривої $y = \frac{x^2 + 2x - 1}{x}$.

1. Оскільки

$$\lim_{x \rightarrow \pm 0} y = \lim_{x \rightarrow \pm 0} \frac{x^2 + 2x - 1}{x} = \lim_{x \rightarrow \pm 0} \left(x + 2 - \frac{1}{x}\right) = \mp \infty,$$

то пряма $x = 0$ (вісь Ox) є вертикальною асимптотою.

2. Нехай похила асимптота має рівняння $y = kx + b$, тоді

$$k = \lim_{x \rightarrow \pm \infty} \frac{y}{x} = \lim_{x \rightarrow \pm \infty} \left(1 + \frac{2}{x} - \frac{1}{x^2}\right) = 1;$$

$$b = \lim_{x \rightarrow \pm \infty} (y - x) = \lim_{x \rightarrow \pm \infty} \left(2 - \frac{1}{x}\right) = 2.$$

Отже, пряма $y = x + 2$ є похилою асимптотою.

Приклад 3. Знайти асимптоти функції $y = \frac{x-1}{x+1}$.

Розв'язання

1. Знайдемо одну із односторонніх границь функції в точці $x-1$:

$$\lim_{x \rightarrow -1+} f(x) = \lim_{x \rightarrow -1+} \frac{x-1}{x+1} = \left[\frac{-}{+0} \right] = -\infty$$

$x-1$ - точка розриву другого роду заданої функцій

Отже, $x-1$ - вертикальна асимптота.

2. Знайдемо похилу асимптоту $y = kx + b$, використавши формули

$$k = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x}, b = \lim_{x \rightarrow +\infty} (f(x) - kx)$$

$$k = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x-1}{(x+1)x} = 0, b = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x-1}{x+1} = 1$$

Оскільки $k = 0$, то $y = 1$ - горизонтальна асимптота.

Задачі

1. Знайти точки перегину та інтервали опуклості і вгнутості графіків функцій:

1. $y = x^3 - 5x^2 + 3x - 5$. 2. $y = (x+1)^4 + e^x$.

3. $y = x^4 - 12x^3 + 48x^2 - 50$. 4. $y = x + 36x^2 - 2x^3 - x^4$.

5. $y = 3x^5 - 5x^4 + 3x - 2$. 6. $y = (x+2)^6 + 2x + 2$.

7. $y = \frac{x^3}{x^2 + 3a^2}; (a > 0)$. 8. $y = a\sqrt[3]{x-b}$.

9. $y = e^{\sin x}; \left(-\frac{\pi}{2} \leq x \leq \frac{\pi}{2}\right)$. 10. $y = \ln(1+x^2)$.

2. Знайти асимптоти таких ліній:

1. $\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 1$. 2. $xy = a$.

3. $y = \frac{1}{x^2 - 4x + 5}$. 4. $y = c + \frac{a^3}{(x-b)^2}$.

5. $2y(x+1)^2 = x^3$. 6. $y^3 = a^3 - x^3$.

7. $y^3 = 6x^2 + x^3$. 8. $y^2(x^2 + 1) = x^2(x^2 - 1)$.

9. $xy^2 + x^2y = a^3$. 10. $y(x^2 - 3bx + 2b^2) = x^3 - 3ax^2 + a^3$.

Дослідження функції та побудова її графіка.

Приклади розв'язування задач

Приклад 1. Дослідити функцію $y = \frac{2x-1}{(x-1)^2}$ і побудувати її графік.

1. Знаходимо область визначення функції. Функція існує при всіх значеннях x за винятком значення $x = 1$. Звідси її область визначення $\{-\infty < x < 1; 1 < x < +\infty\}$.

2. Точка $x = 1$ є точкою розриву функції. Дослідимо її характер:

$$\lim_{x \rightarrow 1 \pm 0} y = \lim_{x \rightarrow 1 \pm 0} \frac{2x-1}{(x-1)^2} = \frac{1}{\lim_{x \rightarrow 1 \pm 0} (x-1)^2} = +\infty.$$

Як ліворуч, так і праворуч точки $x = 1$ маємо нескінченний розрив.

Точка $x = 1$ — точка розриву другого роду.

3. Вертикальні асимптоти. Пряма $x = 1$ є вертикальною асимптотою.

4. Знаходимо точки перетину графіка функції з осями координат: з віссю Ox : $y = 0$, $\frac{2x-1}{(x-1)^2} = 0$, $2x-1=0$, $x = \frac{1}{2}$, $\left(\frac{1}{2}; 0\right)$; з віссю Oy : $x = 0$,

$$y = \frac{-1}{1} = -1, \quad (0; -1).$$

5. Знаходимо точки екстремуму та інтервали зростання і спадання функції, результати заносимо у табл. 3:

$$y' = \frac{2(x-1)^2 - 2(x-1)(2x-1)}{(x-1)^4} = -\frac{2x}{(x-1)^3}; \quad y' = 0 \Rightarrow$$

$-2x = 0 \Rightarrow x = 0$ — критична точка. При $x = 1$ y' не існує, але у цій точці сама функція теж не існує. Дослідимо критичну точку $x = 0$ на екстремум:

$$\text{при } x = -1 \quad y' = \frac{2}{-8} = -\frac{1}{4} < 0(-);$$

$$\text{при } x = \frac{1}{2} \quad y' = \frac{-1}{-1/8} = 8 > 0(+).$$

Табл.3

x	$(-\infty, 0)$	0	$(0, 1)$	1	$(1, +\infty)$
y'	-	0	+	Не існує	-
y		$y_{\min} (-1)$		Не існує	

Проходячи через критичну точку зліва направо, похідна змінює знак з «-» на «+», через це в точці $x = 0$ функція має мінімум: $y_{\min} = \frac{-1}{1} = -1$.

У точці $x = 1$ функція не визначена. При $1 < x < +\infty$ $y'(x) < 0$, отже, функція на цьому інтервалі спадає.

6. Точки перегину та інтервали опуклості й вгнутості графіка функції знаходимо за допомогою другої похідної:

$$y'' = \frac{-2(x-1)^3 + 6x(x-1)^2}{(x-1)^6} = \frac{2(2x+1)}{(x-1)^4}; \quad y'' = 0 \Rightarrow$$

$2(2x+1) = 0 \Rightarrow x = -\frac{1}{2}$; при $x = 1$ y'' не існує, але в цій точці не існує і сама функція.

Дослідимо точку $x = -\frac{1}{2}$: при $x = -1$ $y'' = \frac{2(-2+1)}{(-2)^4} = -\frac{1}{8} < 0$ (-);

при $x = 0$ $y'' = \frac{2}{1} = 2 > 0$ (+).

Друга похідна, проходячи через $x = -\frac{1}{2}$, змінює знак, отже, точка перетину кривої з цією абсцисою є точкою перегину.

Знайдемо її ординату:

$$y = \frac{2\left(-\frac{1}{2}\right) - 1}{\left(-\frac{1}{2} - 1\right)^2} = -\frac{8}{9} \approx -0,9.$$

Таким чином, точка $\left(-\frac{1}{2}; -\frac{8}{9}\right)$ — точка перегину.

У точці $x = 1$ функція не визначена. При $1 < x < +\infty$ $y'' > 0$, значить, графік функції вгнутий.

Результати дослідження заносимо у табл. 4.

Табл. 4

x	$\left(-\infty, -\frac{1}{2}\right)$	$-\frac{1}{2}$	$\left(-\frac{1}{2}, 1\right)$	1	$(1, +\infty)$
y''	+	0	+	Не існує	+
y	\cap	Перегин (-8/9)	\cup	Не існує	\cup

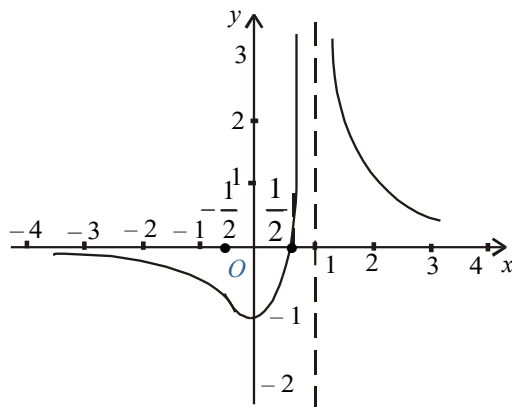
7. Рівняння похилої асимптоти знаходимо у вигляді $y = kx + b$:

$$k = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{2x-1}{x(x-1)^2} = 0;$$

$$b = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} (f(x) - kx) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{2x-1}{(x-1)^2} = 0.$$

Таким чином, похилою асимптотою є $y = 0$ (вісь Ox).

На підставі результатів дослідження будемо графік функції. Для точнішої побудови візьмемо додатково точки на мал.1: $(-5; -0,3)$, $(\frac{2}{3}, 3)$, $(2; 3)$, $(3; 1,3)$.

Мал.1

Задачі

1. Провести повне дослідження функцій і накреслити їх графіки:

1. $y = \frac{x}{1+x^2}$.

2. $y = \frac{1}{1+x^2}$.

3. $y = \frac{x}{x^2-1}$.

4. $y(x-1)(x-2)(x-3)=1$.

5. $y = \frac{x^2}{x^2-1}$.

6. $y = (x^2-1)^3$.

7. $y = 32x^2(x^2-1)^3$.

8. $y = \frac{1}{x} + 4x^2$.

9. $y = x^2 + \frac{1}{x^2}$.

10. $y = \frac{2x-1}{(x-1)^2}$.